Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fia-care ḍi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 35. Braşov, Joi, 15 (27) Februarie 1896.

Uneltiri din incidentul mileniului.

Braşov, 14 Februarie v.

Rare-orĭ se întêmplă sĕ primim câte-o scire şi dela fraţii noştri din Maramureş, ér décă totuşĭ se întêmplă din când în când sĕ auḍim câte ceva despre ei, ceea ce auḍim este mai întot-déuna trist.

Vestea mai nouă, ce foile unguresci o aduc despre Maramureş, este, că acum se fac acolo marĭ pregătirĭ pentru „mileniu“, voind mai ales sĕ esceleze prin modul, cum au sĕ fiă representaţĭ la banderiu.

Până aicĭ scirea nu cuprinde ceva surprinḍĕtor. Adevĕrat, că Maramureşul este un comitat nemaghiar, în care Ungurii abia décă formézĕ 12% din poporaţiune, dér cine nu scie, că Maramureşul de aḍĭ e patria renegaţilor, în care Rutenii emuléză cu Jidanii întru a-şĭ arăta „patriotismul“, acest minunat paravan, în dosul căruia ei şi mulţĭ alţii ca ei, îşĭ pot face atât de bine trebşórele?

Dér în legătură cu acéstă scire, foile unguresci din Budapesta mai spun, că pentru preamărirea mileniului, „45 de comune ale comitatului Maramureş, *parte valahe*, parte rutene, carĭ înainte de asta au fost maghiare, au hotărît *de bună voiă şi fără de-a fi cât mai puţin influinţate din partea cuiva*, sĕ-şĭ *remaghiariseze numele*“.

Asta-i altă căciulă!

Lăsăm la o parte apucătura neghióbă cu remaghiarisarea, căcĭ ea este prea cunoscută şi deochiată de toţĭ. Dér cum sĕ ne esplicăm afirmarea, că o parte din comunele „valahe“ ale Maramureşului au hotărît „de bună voiă şi fără de-a fi cât mai puţin influinţate din partea cuiva“, sĕ-şĭ maghiariseze numele?

Că asemenĭ hotărîrĭ au putut sĕ se aducă şi în numele unor comune românesci este uşor de înţeles, deórece se scie, că cei ce aduc hotărîrile în numele comunelor nóstre nu sunt locuitorii, ci stăpânitorii comunelor, carĭ fac după cum voesc şi după cum cred a-şĭ croi mai uşor „merite“ înaintea celor de sus. Ceea ce bate însĕ la ochĭ şi trebue sĕ deştepte nedumerire este afirmarea cuprinsă în cuvintele caracteristice: „de bună voiă şi fără de-a fi cât mai puţin influinţate din partea cuiva“.

Presupunem, că aceste cuvinte nu sunt a se lua nicĭ-decum în înţelesul propriu al lor, căcĭ cum ni-am şi puté închipui, ca cineva sĕ fi întrebat pe Românĭ, de voesc orĭ nu voesc sĕ se maghiariseze numele comunelor lor?

Inţelegem însĕ cuvintele de mai sus aşa, că stăpânitorii au hotărît maghiarisarea, ér Românii şi-au plecat capul, au tăcut şi nu au protestat în contra unei astfel de hotărîrĭ.

E trist de tot, décă Românii maramureşenĭ, odinióră atât de falnicĭ şi mândri pe numele lor românesc, au ajuns sĕ fiă batjocuriţĭ pe pămêntul lor strămoşesc în asemenea mod de cătră streinĭ, fără sĕ încerce măcar a se apĕra cu bărbăţia cuvenită.

Maramureşul, chiar după datele statistice unguresci, numĕră astăḍĭ 65.000 locuitorĭ românĭ, locuind în masse compacte şi dispunênd de-o stare materială bunişóră. Ei sunt în comitat de doué-orĭ aşa de numeroşĭ ca Maghiarii, prin urmare cu tot dreptul s'ar puté aştepta, ca sĕ se manifeste şi ei măcar cât de cât în viéţa nóstră naţională.

Dér ce vedem?

Vedem atâta, că de esistenţa lor naţională abia décă se scie, căcĭ semne de viéţă nu dau, la luptele nóstre nu iau parte, de vre-o mişcare pe terenul cultural naţional nu se aude, ci stau isolaţĭ şi ruptĭ de ceilalţĭ compatrioţĭ românĭ ai lor, ca şi cum Maramureşul ar fi chiar o Basarabiă.

In astfel de împrejurărĭ nu póte fi nicĭ o mirare, décă foile unguresci trîmbiţă în lungul şi largul lumei, că „Valahii“ din Maramureş „de bună voiă“ îşĭ maghiariséză comunele, căcĭ tăcerea şi indiferentismul lor faţă cu cele naţionale nu pot fi luate, decât ca o oprobare a celor ce adversarii le fac în detrimentul lor.

Şi acum rĕmâne sĕ ne punem întrebarea: Ce vor óre fruntaşii poporului român din Maramureş? Noi scim, că Românii maramureşenĭ au un cler inteligent şi cu posiţiă materială bună, afară de aceea mai mulţĭ fruntaşĭ cu posiţiă distinsă în societate. Nu cred óre aceştia, că a sosit timpul estrem, ca sĕ iésă odată din letargiă?

Deputaţii saşi şi Dr. Wlassics.

O polemică iscată de curênd între cele doué foi săsescĭ din Braşov privitor la o aserţiune, ce ministrul de instrucţiune Wlassics a făcut'o în dietă, ameninţând din nou şcólele naţionalităţilor, ne întăţişéză destul de viu la ce hal a ajuns politica săséscă cu oportunismul şi servilismul ei.

Ministrul Wlassics în şedinţa dela 18 l. c. replicând vorbitorilor din oposiţiă a declarat, că pretensiunea lor ca limba maghiară sĕ ocupe în viitor un teren mai larg în şcólele naţionalităţilor *„este justă“*, dér că el (ministrul) nu póte lua posiţiă faţă cu legea pentru şcólele medii pe câtă vreme acéstă lege îndreptăţesce pe susţiitorii şcólei a stabili ei înşişĭ limba de propunere. Totuşĭ însĕ ministrul promite că va stărui ca *istoria şi istoria literaturei sĕ se propună la aceste şcóle în limba maghiară*.

In faţa declaraţiunei de mai sus a ministrului de instrucţiune „Kronstädter Zeitung“ a întrebat cu drept cuvênt: „Unde au fost érăşĭ deputaţii noştri saşĭ? Unde au fost acei deputaţĭ, carĭ asigurau sus şi tare, că vor primi lupta cu curagiu, când se va tracta sĕ apere dreptul Saşilor? Promisiunea ministrului este un nou atentat asupra scólelor nóstre autonome, de ce nu şĭ-au ridicat nicĭ unul din ei vocea sĕ protesteze energic în numele dreptului şi al legei?“

„Kronstädter Tageblatt“ organul Saşilor guvernamentalĭ din loc, ca sĕ ia în apĕrare pe deputaţii saşĭ nu găsesce alt espedient, decât acela de a contesta esactitatea textului vorbirei d-lui Wlassics, reprodus de „Kronst. Ztg“.

Ḍice adecă „Kronst. Tagebl.“, că ministrul nu s'a esprimat tocmai cu cuvintele, ce le citéză „Kronst. Ztg.“ căcĭ după însemnările stenografice, redate de organul guvernului „Nemzet“, d-l Wlassics a ḍis numai: „în ce privesce propunerea istoriei literaturei maghiare eventual şi a istoriei în limba maghiară, acésta este fără îndoiélă o ast-fel de *dorinţă*, ce se póte împlini, şi în parte — firesce — s'a şi împlinit“.

E dér numai o *dorinţă*, ce a esprimat'o ministrul, şi n'a pus în vedere *disposiţiunĭ* — esclamă „Kronst. Tagebl“.

Cu ce se mângâie şi se scusă oportunismul!

De ce sĕ-şĭ fi ridicat glasul deputaţii saşĭ când nu e vorbă încă, decât numai de-o dorinţă a d-lui Wlassics?

„Kr. Tagebl“ mai spune, că şi aşa literatura maghiară şi istoria ei se propune dela 1884 în limba maghiară în tóte şcólele săsescĭ, dér recunósce, că o eventuală disposiţiă, ca şi studiul istoriei sĕ fiă propus în limba maghiară, ar fi *nelegală*. Atuncĭ óre nu învólve şi *dorinţa*, ce a esprimat'o Wlassics în acésta direcţiune o *sfruntare a legii?*

„Kr. Tagebl“ găsesce însĕ şi pentru asta o esplicare mângâietóre. Ḍice, că Wlassics va fi vorbit aşa numai pentru a *mulcomì pe şovinişti* — dér, adauge, décă în adevĕr aserţiu-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Rĕsbunarea Evei.

Povestire istorică de A. Berthold.

(Urmare.)

2.

In anul 1740 începù Frideric II primul resbel silesian. Asupra modului, cum a purtat el acest resbel, regele însu-şĭ îşĭ bătù joc în opurile sale. Afară de prinţul de Dessau, numit „bĕtrânul Dessau“, şi afară de contele Schwerin, nicĭ un oficer din armata prusiană nu înţelegea strategica. Soldaţii erau bine instruiţĭ, dér nu erau deprinşĭ la serviciul campestru. Din norocire şi inimicii regelui făceau în acest resbel chiar aşa de multe greşelĭ, ca şi el. Comandantul suprem austriac, contele Neipperg, manevra cu armata sa făr' de nicĭ un scop incóce şi încolo prin Silesia, şi nu cuteza a întreprinde o lovitură hotărîtóre. De mai multe-orĭ avură amêndoi duşmanii ocasiune de a-se ataca, dér tot-déuna lăsau nefolosit momentul potrivit.

Numai din întêmplare căştigă Frideric II lupta dela Mollwitz. Când apărù el la 10 Aprilie 1741 înaintea satului Mollwitz şi a celorlalte sate, în carĭ cantona armata lui Neipperg, nu vĕdù nicĭ un duşman înaintea sa, deóre-ce Austriacii nu scieau nimic de apropiarea lui. In loc de-a da acum năvală asupra inimicului, care nu preşimţea nimic, regele îşĭ puse mai întâiu armata în ordine de bătaiă, şi în decursul luptei comise aşa de multe greşelĭ, încât numai greşelile şi mai marĭ ale lui Neipperg îl scăpară de un desastru complet. Atacul forţat al contelui Schwerin şi resistinţa de fier a infanteriei prusescĭ îi asigurară regelui o învingere, în care el însu-şĭ se îndoise.

Cu începere din ḍiua acésta, fortăréţa Brieg, care zace în imediată apropiere de Mollwitz, fù încungiurată de armata regelui, şi se făceau pregătirile pentru un asediu, deóre-ce lui Frideric avea sĕ-i foloséscă acéstă fortăréţă ca punct de sprijin pentru posiţia sa. Căcĭ, cu tóte că contele Neipperg se retrase cu armata sa, totuşĭ generalul austriac Lentulus ameninţa cu cavaleria pe regele, în posiţia sa din mijlocul Silesiei.

Regele luà cuartir în satul Mollwitz, unde pentru trebuinţele sale fù întocmită o casă ţĕrănéscă. Generalul de Rothenburg, sfetnicul beliducelui tînĕr, se afla singur cu regele în odaiă şi chiar îi făcuse un raport de mare însĕmnătate.

— „Décă omul e sigur“, ḍise regele în limba francesă, „atuncĭ sĕ-l trimitem la Brieg. Cine este el?“

— „Mi-se recomandase un subofîcer din regimentul-Grävenitz. Am vorbit cu el, şi pare a fi fórte onest şi dibaciu. El voesce sĕ intre în fortăréţa Brieg îmbrăcat în haine de călugĕr, şi sé-i predea comandantului scrisórea. In călĕtoriile sale, subofîcerul acesta a petrecut şi într'un sat, unde se afla o mănăstire, şi acolo el învĕţase a cunósce cu de-amĕnuntul tóte datinele călugărilor. Majestatea ta scie, că în campania acésta de repeţite-orĭ au făcut preoţii şi călugĕrii marĭ servicii Austriacilor, deóre-ce preoţimea nu te prea are pe Majestatea ta la stomac. Intr'o astfel de îmbrăcăminte decĭ va puté omul mai uşor intra în fortăréţă.

— „E bine, dă ordin sĕ vină omul! Vréu sĕ vorbesc în persónă cu el!“ —

O óră mai târḍiu subofîcerul Zander din regimentul-Grävenitz stetea înaintea regelui.

— „Scii prea bine, că îţĭ punĭ capul în joc“, ḍise Friederic. „Décă inimicii vor afla, că eştĭ un spion prusian, atuncĭ te vor spênḍura. De aceea precugetă înc'odată bine lucrul. Vei primi o scrisóre dela generalul de Rothenburg, şi acésta vei duce-o generalului prinţ Piccolomini, comandantului fortăreţei Brieg. In acéstă scrisóre la aparenţă i-se comunică generalului din partea Austriacilor, că se apropiă de fortăréţă o armată austriacă. Spune-i mai departe prinţului Piccolomini, că noi avem puţine tunurĭ, că ne lipsesce proviantul,

nea lui ar fi un *program* pentru un nou proiect de lege, atuncĭ vitejii deputaţĭ saşĭ îşĭ vor sci face datoria!

Cine garantéză însĕ, că atuncĭ vecĭnica „precauţiune“ ce-i conduce, nu va afla un alt motiv „grav“ pentru a tăcé şi a nu lua posiţiă faţă cu aserţiunile ministrului, cum îl află adĭ susţiind, că „n'au voit sĕ tórne uleiŭ pe focul şovinismului maghiar!“

Este în adevĕr deprimător a vedé la ce decădere póte duce, din tréptă în trépta, o politică servilă lipsită de orĭ-ce principii!

Disolva-se-va camera?

In comisiunea financiară a dietei, fiind la ordinea ḑilei proiectul privitor la prelungirea îndemnităţii până la finea lui Mai, membrul Dion. Pazmandy vorbì în contra proiectului. De-odată cu asta el adresà ministrului-preşedinte în numele sĕu şi al partidei sale întrebarea, décă nu cumva intenţionéză, ca timpul câştigat prin acest proiect de lege sĕ-l foloséscă pentru disolvarea camerei şi ordonarea nouelor alegerĭ?

De-odată cu acéstă întrebare, Pazmandy a mai sulevat şi o imputare, ce pressa semi-oficială o făcù oposiţiei. Se ḑicea adecă, că prin împedecarea intenţionată a votărei budgetului din partea oposiţiei, se face imposibilă ocuparea a 1034 posturĭ de funcţionarĭ şi 3277 posturĭ de funcţionarĭ civilĭ inferiorĭ şi de servitorĭ. Afară de asta, aşteptă promovarea şi îmulţirea salarului nu mai puţin ca 2946 de funcţionarĭ superiorĭ şi 10,607 funcţionarĭ inferiorĭ. In budget guvernul a preliminat aproximativ 3,300.000 fl. pentru îmulţirea funcţionarilor şi pentru îmulţirea lefilor, dintre carĭ la lună se vin 275,000 fl., pe carĭ funcţionarii nu-i pot primi numai din causa întârḑiărei votărei budgetului.

Vrênd acum sĕ arate, că oposiţia nu doresce acéstă pierdere pentru funcţionarĭ, Pazmàndy propuse, ca guvernul sĕ céră dela cameră voiă, de-a asigna funcţionarilor suma trebuinciósă, asigurênd, că opcsiţia unanim îi va da împuternicirea de lipsă pentru acésta.

La aceste cestiunĭ sulevate de Pazmandy, rĕspunse ministrul-preşedinte Banffy prin câte-va declaraţiunĭ scurte.

Ce privesce pe funcţionarĭ, el ḑise, că înainte de-a se fi votat budgetul, guvernul nu se ţine îndreptăţit de-a îmulţi salariile contemplate pentru acest an. Modalitatea propusă de d-nul Pazmandy nu se simte îndemnat a-o primi, mai ales fiind-că nicĭ praxa de până acum nu-l îndreptăţesce s'o facă acésta. Guvernul, ḑise Banffy, e cu paciinţă faţă de decursul discuţiunilor asupra budgetului, *fiă cu paciinţă şi funcţionarii veḑênd, că încă nu li-se pot da avantagiile provĕḑute pentru acest an.* Partidelor le stă în putere de-a lungi orĭ cât desbaterea budgetului, dér apoi ele sĕ-şĭ tragă pe sémă şi cu consecenţele provenite din acésta.

Ce privesce *cestiunea disolvărei camerei*, Banffy dise, că décă guvernul ar fi intenţionat disolvarea n'ar mai fi avut nevoiă de-a mai cere prolungirea îndemnităţii încă cu douĕ lunĭ. *Guvernul până acum n'a avut şi nu are de gând sĕ disolveze camera nicĭ în decursul celor douĕ lunĭ, cât ar mai ţine îndemnitatea cerută.* Guvernul speră, adause Banffy, că în decursul acestui timp budgetul se va vota, ér décă nicĭ în acest timp nu s'ar vota, va cere la timpul sĕu *încă o îndemnitate.*

Pazmandy luà cu plăcere la cunoscinţă declaraţiunile ministrului-preşedinte, adăugênd numai, că în ce privesce salariile, acestea, după votarea budgetului, sĕ li-se socotéscă funcţionarilor dela începutul anului. La asta însĕ ministrul de finance Lukács observà, că *aşa ceva nu se póte*, deórece articulul IV al legei din 1893 opresce de-a se plăti salariile pe timpul espirat deja.

*

Privitor la cestiunea disolvărei camerei „Pol. Ert.“ anunţă, că ministrul-preşedinte Banffy a atins înaintea monarchului acésta cestiune, însĕ Majestatea Sa se fi declarat, că nu doresce disolvarea camerei, deórece faptul acesta ar da nascere la multe neînţelegerĭ şi combinaţiunĭ, şi între împrejurările politice actuale un astfel de pas n'ar fi nicĭ oportun şi nicĭ tacticos. Astfel Banffy a renunţat cu totul la planul de-a disolva camera.

CRONICA POLITICĂ.

— 14 (26) Februarie.

Ḑilele acestea ministrul de interne **Perczel** a dat o **ordinaţiune**, către toţĭ fişpanii, în care îi provócă sĕ îndrumeze pe respectivele autorităţĭ, ca sĕ *controleze* în modul cel mai strict *tipăriturile* lăţite şi împrăştiate printre popor, şi décă vor descoperi scrierĭ agitatorice de-ale *partidei poporale*, atuncĭ pe acestea sĕ le confisce, eventual sĕ facă şi perchisiţii domiciliare.

*

„*Magyar Allam*“ anunţă, că poimâne se va ţiné în palatul primatelui, în Buda, o **conferenţă episcopală**. Obiectele, carĭ vor fi discutate în acea conferenţă, sunt urmĕtórele: participarea episcopatului la sĕrbările mileuare, situaţiunea actuală bisericéscă-politică, cestiunea *congruei*, şi cestiunea *autonomiei.*

*

Din Viena se depeşéză, că din parlamentul austriac vor fi în **comisiunea pentru cvotă** următorii deputaţĭ: Beer, Dr. Menger şi Russ (stânga germană unită); Iavorsky şi Zalesky (clubul Polonilor); Zedwitz şi Klun (clubul conservativ); Dr. *Fort* şi Dr. *Kaizl* (Cehĭ tinerĭ). Afară de aceştia preşedintele camerei austriace a mai reservat un mandat pentru un representant al partidelor mai micĭ din parlament. La mandatul acesta vor concura patru deputaţĭ: *Lueger*, Dipauli, Ebenhoch şi Steinwender.

*

Scirĭ mai nouĕ sosit din Petersburg anunţă, că prinţul **Lobanoff** va fi numit, cu ocasiunea sĕrbărilor încoronărei, *cancelar* de stat.

SCIRILE ḐILEI.

— 14 (26) Februarie.

Mĕsurĭ de apĕrare contra advocaţilor. Camera advocaţială din Viena a adus ḑilele acestea o hotărîre forte interesantă şi caracteristică tot-odată. In sensul acestei hotărîrĭ, advocaţilor le este oprit de a-şĭ câştiga clienţĭ prin reclame; le este oprit de-a publica prin ḑiare informaţiunĭ menite de-a face reclamă; *le este oprit de-a anunţa prin ḑiare deschiderea cancelariei advocaţiale, orĭ schimbarea localului*; le este oprit de-a afişa la stradă firme marĭ şi bătĕtóre la ochĭ; în fine le este oprit de-a împrăştia în public tarifa preţurilor, pentru carĭ ei lucréză. Din contră însĕ, propunerea unui advocat, de-a se interḑice concurenţa, ce advocaţii şi-o fac unii altora prin aceea, că-şĭ ofer pentru preţurĭ mai eftine serviciile lor, camera *a respins'o*, Se ḑice, că aceste salutare mĕsurĭ vor forma în cel mai scurt timp obiect de studiu şi discusiune şi în *camera* advocaţială din Budapesta.

—o—

O surprindere. Sub acest titlu cetim în „Gaz. Bucovinei“: Redactorul responsabil al „Gaz. Buc.“ dela Nr. 73—104 din 1895 şi dela 1—11 din anul curent, domnul Mihai Teliman, a aflat cu cale, că mai bine se potrivesce cu „sinceritatea“ sa şi cu „focul sĕu juvenil“, décă până la un moment „de oportunitate“ va ascunde pentru angajatorii sĕi culanţĭ scopurile, ce le ţesea în taină, şi décă nu'i va povesti cu nicĭ un cuvinţel măcar despre desfacerea sa dela nisce îndătorirĭ contractate; domnia sa a creḑut, că este mai „destulă sinceritate“ atuncĭ, când într'o bună diminéţă, prin o notiţă furişată în fruntea foii, va vesti aranjatorilor sĕi şi publicului cetitor, că „cu ḑiua de adĭ“, adecă cu 8/20 Faur 1896, „repăşesce“ din „fruntea“ gazetei, va sĕ dică dela redactoria ei responbilă, care se pune, de regulă, mai la urmă. Surprinşĭ de acest pas „energic“ pentru „apĕrarea naţiunii (!) nóstre“, angajatorii nu pot decât a ura d-lui M. Teliman cale bună, însĕ nu pe alte locurĭ, ci numai spre calea adevĕrului şi a dreptăţii. Mijlócele ce le va întrebuinţa în luptele sale viitóre, fiă ele cât de drastice séu „energice“, numai compatibile sĕ fiă cu morala publică, nu ne vor desbina nicĭ când pe arena luptelor naţionale şi culturale. — Angajatorii d-lui M. Teliman.

—o—

Musicele honveḑilor. Cum se ştie, înfiinţarea musicelor la hoveḑime era proiectată pentru ḑiua de 1 Maiŭ 1896. După-ce însĕ budgetul ministrului de honveḑĭ se va pertracta forte târḑiu în acest an, şi fiind-că astfel ministrul Fejérváry nu are la disposiţiă sumele necesare; el este silit sĕ amâne înfiinţarea musicelor pe un termin mai târḑiu.

—o—

Banĭ noi. După cum anunţă „*N. W. Tagbl.*“ ministri de finance ai monarchiei nóstre s'au înţeles sĕ înduplece banca austro-ungară, ca sĕ pună în circulaţiă banc-note de 10 coróne. Ambele guverne la rêndul lor vor bate monete de argint de 5 coróne, şi încă, cum se afirmă, din argintul cel mai fin.

—o—

Proces de pressă. Alaltăerĭ sa pertractat în Seghedin procesul de pressă intentat ḑiarului sêrbesc „Zastava“ din Neoplanta, pentru un articol scris de învĕţătorul Vladimir Stankov, pe motiv că ar fi fost agitatoric. După-ce acusatul nu s'a presentat la pertractare, el a fost osândit *în contumaciam la 1½ anĭ temniţă de stat şi 500 fl. amendă.*

—o—

Arsă de vie. O copilă a supusului bulgar Ivancea Dumitru, din comuna Predeal, plaiu Peleş, judeţul Prahova, aflându-se singură în casă, în lipsa surorei sale mai marĭ, din nebăgare de sémă i-s'au aprins hainele de pe dênsa, şi la ţipetele ce făcea, sosind sora ei, a scos'o afară spre a nu se aprinde şi coliba unde locuiau. Focul, din causa vêntului, luând proporţiunĭ marĭ, până sĕ-i rupă hainele de pe dênsa, i-a produs arsurĭ grave. Fetiţa cu tot ajutorul medical dat de medicul urbei Sinaia, ce se afla în localitate, a doua ḑi a încetat din viéţă.

—o—

Didactrul la universităţile din Austria. Ministrul de culte austriac a hotărît sĕ sisteze didactrul la universităţile austriace. Comunicatul oficios privitor la acésta se ḑice, că va apăré în curênd.

—o—

Nou debuşeu pentru grânele române. Consulul general român din Stockholm, a raportat ministrului de interne, că în districtul sĕu consular au sosit acum în urmă, mai multe transporturĭ de cereale, mai cu sémă secară, venind din România; greutatea acestor grâne, aduse din Brăila şi Galaţĭ prin patru vapóre engleze, e de aprópe 9 milióne chilograme. Transportul a sosit în bune condiţiunĭ, dér curăţenia sĕcărei lasă mult de dorit. Sĕcara era amestecată cu diverse corpurĭ străine, ca nisip şi pământ galben, şi conţinea o mare cantitate de praf, din care causă descărcarea devenea dificilă, deóre-ce cu greu se puteau găsi muncitorĭ pentru acéstă operaţiune. Transporturile similare sosite mai în acelaşĭ timp dela Odessa şi Nicolajev, din Rusia, au fost recunoscute ca mai îngrijite sub raportul curăţeniei decât cele venite din România. După părerea domnului Consul, ar fi bine ca esportatorii românĭ sĕ pună mai multă îngrijire la alegerea şi curăţenia grânelor ce esportă, căcĭ numai

---

că soldaţii sunt forte descuragiaţĭ prin frigul acut ce domnesce şi acum, la finea lunei Aprilie. Asigură-l pe prinţul, că din partea nóstră n'are sĕ se témă de nicĭ un asalt. Afară de acestea, însĕ, problema principală a d-tale va sta într'aceea, sĕ esaminezĭ precis interiorul fortăreţei, şi sĕ descoperĭ unde se află un punct slab pentru atac. Inţelegĭ ceva din construcţia fortăreţelor?“

— „Atâta cât am învĕţat în timpul serviciului meu ca subofícer. Afară de aceea am petrecut mai mulţĭ anĭ în fortăréţă Magdeburg, şi am studiat'o cât am putut. Mĕ plimbam adese-orĭ pe fortificaţiunĭ şi astfel am avut ocasiune de-a cunosce construcţiunea fortăreţei.“

— „Cu atât mai bine; astfel decĭ vei puté uşor sciricì slăbiciunile fortăreţei. Caută sĕ afli un loc, unde sĕ se pótă urca omul cu scărĭ pe fortificaţii. Déca îţĭ vei împlini bine misiunea, şi te vei întórce norocos, îţĭ voi da o companiă.“

Zander făcù, aprópe înspăimêntat, un paş îndĕrĕt. Regele voia sĕ-l facă căpitan! Acesta era un avansament atât de estraordinar, încât i-se părea de necredut.

Se scie, că mai târḑiu Frideric cel mare era forta sgârcit în remunerarea oficerilor şi soldaţilor, Faptul, că el oferea acum o companiă subofícerului, în cas décă i-ar succede misiunea, dovedea, ce noviţ era regele pe atuncĭ în arta belică şi cu privire la remunerarea prestaţiunilor. Mai departe se vede din remunerarea oferită, ce mare pond punea regele pe aceea, ca sĕ-i ajungă cât de curênd în mânĭ fortăréţa Brieg.

Zander promise că-şĭ va împlini bine misiunea. Era cu totul buimăcit, şi nu scia, cum eşise din odaiă. Sĕ priméscă o companiă! Rĕsplata ce i-se punea lui Zander în vedere era tot aşa de esorbitantă ca şi când astăḑĭ i-s'ar pune în vedere unui subofícer, că el în timp de câte-va ḑile are sĕ fiă general. Un căpitan de pe timpul acela nu numai ocupa o posiţiă socială forte însĕmnată, ci avea şi un venit frumos: astfel în timp de resbel venitul sĕu anual se urca la cincĭ până în şése mii de talerĭ, o sumă colosală după conceptele de atuncĭ.

Insărcinarea primită dela regele era forte periculósă. Il aştepta mórte pe furcĭ, îndată-ce în Brieg s'ar fi născut cea mai mică suspiciune privitor la persóna sa. De altă parte însĕ rĕsplata era atât de mare în casul décă îi succedea întreprinderea, încât Zander de abia aştepta momentul în care sĕ-şĭ încépă espediţiunea.

Lăsă sĕ i-se radă mustaţele şi barba şi sĕ i-se tae părul, făcêndu-şĭ o tonsură, cum pórtă călugării. Vestmêntul, ca şi care pórtă numai călugării cisterţienşĭ, îl împrumută dela preotul din Mollwitz, şi după-ce se înserase, el se furişă până la fortăréţă şi încercà de-a trece peste şanţul de apărare îngheţat. Atuncĭ cine-va puşcă asupra lui, dér nu-l nimeri. Zander strigă Austriacului: „Bun prieten! Aduc o scire însĕmnată!“

Prin puşcătura soldatului, care stetea ca post, se alarmă întrégă paza, şi îndată se apropiă o patrulă pentru de-a esamina mai de-aprópe pe cel ce voia sĕ între în cetate. Caporalul se uită la scrisórea, ce era menită pentru comandantul, şi conduse pe călugĕr în fortăréţă. Târḑiu nóptea fù condus spionul înaintea comandantului fortăreţei Brieg, prinţ Piccolomini, care trebue că a fost un domn forte inocent şi plăcut.

Zander se făcù că este forte ostenit; spuse, că de mai multe ḑile se află pe cale, cu epistóla, şi că numai cu mare pericol a putut strĕbate prin linia Pruşilor. Totu-şĭ el sciù sĕ povestéscă ce privelisce oferea tabĕra prusiană, unde, după cum afirma, petrecuse câte-va ḑile, şi comandantul era forte curios de a afla noutăţĭ asupra armatei de care era încungiurat. Pentru de-a face ca sĕ vină la puterĭ călugărul, ordonà, sĕ se aducă mâncare, şi până atuncĭ se apucară şi bĕură amêndoi binişor. Prinţul Piccolomini în contiuu îşĭ freca mânile de bucuriă, auḑind despre stările rele, ce ar domni în tabĕra prusiană.

— „Nu vor cuteza sĕ atace fortăréţa“ ḑise el. „N'au curagiu şi nu au nicĭ un

ast-fel s'ar putea susţine concurenţa şi face ca cerealele române, carī abia acum încep a fi importate în Suedia, sĕ câştige un bun nume, şi prin urmare importaţiunea lor sĕ ia un avênt mai însemnat.

—o—

Scóle poporale în contra beuturilor spirtuóse. Legislaţiunea statului Newyork, cedând mişcării pornite în marī dimensiunī din partea reuniunilor de temperanţă, a presentat camerei în luna lui Ianuarie a. c. un proiect de resoluţiune, în sensul căruia în tóte scólele susţinute de stat va trebui sĕ li-se ţină scolarilor prelegerī despre stricăciunea beuturilor spirtuóse. Primit fiind acest poiect, imediat au fost înzestrate tóte scólele cu cărţī didactice nouĕ, scrise în sensul acestor principii. Oraşul Newyork singur a spesat 35,000 dolarī pentru grabnica inzestrare a scólelor sale cu astfel de cărţī.

—o—

Nouĕ construcţii în România. S'au distribuit în Camera română următórele proiecte de lege: 1) Proiectul d-lui ministru al lucrărilor publice, care cere un credit de 8.000.000 lei pentru consolidarea şi reconstrucţia podurilor metalice de căile ferate în construcţiune; şi 2) Proiectul aceluia-şī d-n ministru pentru construirea, cât mai urgent, în portul Galaţī, a unui dock plutitor spre a servi la repararea bastimentelor, dock care va costa un milion de lei.

—o—

Avis publicului. Magistratul orăşenesc din Braşov face cunoscut, că asentările pentru cercul oraşului Braşov se amână cu o ḑi. Astfel cei născuţī în a. 1875 vor avé sĕ se presinte înaintea comisiunei de asentare, nu în 2, ci în 3 Martie c. cei din 1874, nu în 3, ci în 4 Martie, şi cei născuţī în 1873, nu în 4, ci în 5 Martie c. Asentările se vor face în fiă-care din amintitele ḑile începĕnd dela 7 óre dim. în otelul central „Nr. 1". Citările ce s'au trimis pentru tóte 3 classele de etate au se fiă decī modificate conform terminilor ficsaţī acum ulterior.

—o—

Un comptabil se caută la o fabrică din România „Judeţul Prahova". Informaţiunī mai de aprópe dă administraţia fóiei nóstre.

Bulgaria şi Macedonia.

Ḑiarele streine continuă a se ocupa de efectele probabile ale nouĕi stărī de lucrurī în Bulgaria asupra cestiunei macedonene.

Ḑilele trecute corespondentul din Viena al ḑiarului Times spunea, că din fericire statele din Orient se află într'o ast-fel de rivalitate, încât nu este probabil, ca Rusia sĕ încuragieze pe Bulgaria la o acţiune în Macedonia, care ar pune pe tóte celelalte state din Balcanī în ostilitate cu Rusia. De aceea marele ḑiar crede, că pentru moment cestia macedónĕnă va fi închisă. Este de notat, că în sfirşit presa europénă începe sĕ ţiă în socotélă şi interesele României în Macedonia. Ast-fel Times spune, că chiar România, a căreia cumenţeniă şi lealitate politică este recunoscută de tótă lumea nu ar puté tolera o mărire a Bulgariei şi ar face de sigur o demonstraţie armată.

„Standard" dela 18 Februarie, organul englez cel mai aprópe de ministerul afacerilor strĕine împărtăşesce aceeaşī idee.

„Ni-se spune, că anul acesta Macedonia va rĕmâné liniştită şi că probabil comitetele macedonene din Bulgaria se vor disolva de sine.

Se pretinde, că în schimbul atitudinei liniştite a guvernului bulgar, Pórta ar fi promis d-lui Stoiloff când era la Constantinopol, că va numi în Macedonia unul sĕu doi valii bulgarī şi un numĕr de caimacamī, mudirī şi alţiī slujbaşī creştiuī, în cea mai mare parte Bulgarī. De asemenea s'ar întinde instituţia inspectorilor judiciarī, s'ar lăsa paza siguranţei publice în Macedonia unor corpurī de poliţie locale autonome şi s'ar reforma imposítele şi perceperea lor".

„Standard" adaogă, că aceste reforme, carī sĕmĕnă cu cele puse pe hârtiă pentru Armenia ar fi folositóre. Totuşī cestia, macedonénă nu este atâta o cestie de nemulţămire a Macedonenilor, cât un pretext pentru ambiţia Bulgarilor de a-şī spori teritoriul. Ḑiarul englez în fine se bucură de vestea, că anul acesta cel puţin cestia macedonénă va fi lăsată în pace pentru-că orī-ce încercare din partea Bulgariei de a turbura echilibrul de puterī în peninsula balcanică ar întempina din partea României o împotrivire categorică şi pentru-că de sigur un conflict între Bulgaria şi România ar fi un lucru grav.

Limba română în Bucovina.

Cetim în „Gazeta Bucovinei" dela 11 (31) a lunei curente:

Décă ne vom întreba, care este caracteristicul unei naţiunī, trebue sĕ recunóscem, că în primul rĕnd ceea ce distinge o naţiune cu atare este unica limba ei. Nimic mai altfeliu şi la naţiunea nóstră română. Sufletul care-i dă esistenţa şi vigórea este limba nóstră dulce românéscă, cea nu numai aşa de mult şi frumos cântată de cei mai laureaţī poeţī ai noştri, dér admirată şi la străinī. Precum simţesc părinţii suprema bucurie când aud, că fragezii lor copilaşī încep a rosti icī colea câte-un cuvênt din limba sa, aşa pare că pulsézā sângele vital al scumpei nóstre mame naţiunī mai iute şi vioiu, când vede ea că în scumpa nóstră ţérişóră, care din timpii din urmă este atât de greu încătuşată în fiarăle străinismului, se începe a rosti cu o mai mare resoluţiune şi recunóscere de sine limba dulce românéscă.

Cu cea mai însufleţită bucuriă înregistrăm decī noul dér totuşī încă mult prea rarul cas al *introducerii limbei române ca limbă de oficiu în comunele rurale.* Comuna cea vrednică de tótă lauda este comuna *Davidenī*, unde s'a luat cu data de 3 Faur st. n. preţiósa hotărîre de *a purta agendele comunale numai în limba română*. Bărbaţilor zeloşī şi aşa de consciu hotărîţī pe carī îi recunóscem din inimă nu le trebue altă laudă decât consciinţa şi satisfacţiunea lor proprie; aceste îi laudă şi îi măresc. Însĕ nu putem trece cu vederea meritele frumóse în causă ale zeloşilor luptătorī naţionalī, ale domnului Dimitrie cav. de Goian, propunĕtorul acestei idei frumóse deja realisate, ale domnului boieriu Docsuţă Ursachi, care din rĕsputerī a dat sprijinul sĕu moral în exterior, şi ale păstorului sufletesc din loc a părintelui Nichitovicī. Orī-ce lucru frumos se rĕsplătesce prin sine însuşī. Mai trebue sĕ amintim, că şi cei doi Evrei din comitetul comunal au dat prin votul lor sprijinul la hotărîrea unanim făcută. Ne umple de bucurie când vedem, că şi străinii se alipesc de limba nóstră cum ar şi trebui sĕ fiă în ţérişóra acésta. Noi din parte-ne felicităm din inimă pe bărbaţiī astfel de zeloşī şi în rarul moment de bucurie strigăm: trăéscă cei ce vor urma! Despre acéstă laudabilă decisiune s'a făcut deja arătare la înaltul comitet al ţĕrii.

Convocare.

Onoraţii d-nī membri ai despărţĕmêntului I. al Reuniunei învĕţătorilor românī gr. or. din districtul X (Braşov) sunt prin acésta convocaţī la adunarea generală ordinară a acestui despărţĕmênt, ce se va ţiné în localităţile şcólei rom. gr. or. din Preşmer *la 14 (26) Martie 1896.*

La acéstă adunare sunt invitaţī cu tótă onórea şi P. S. d-nī parochī ca directorī, respective Inspectorī localī de şcólę, şi alţī bine-voitorī ai şcólei.

PROGRAM.

A. *Inainte de prând*: 1) La órele 10 deschiderea adunării prin presidiu 2) Apelul nominal. 3) Carī sunt piedecile la înaintarea învĕţĕmêntului în şcóla poporală, şi carī sunt mijlócele pentru înlăturarea acelora. Temă dată de Comitetul central. 4) Discusiune asupra temei de sus.

B. *După prând*: 5) Redeschiderea şedinţei la $2^1/_2$ óre p. m. după care: „Geografia comunei", prelegere practică cu elevii anului al 2-lea de şcólă. Temă dată de comitetul central. 6) Discusiune asupra prelegerii de sus. 7) Votarea proiectului comitetului desp. asupra modalităţii prin care învĕţătorii din desp. sĕ participe la esamene unii la alţii. 8) Propunerī de sine stătătóre. 9) Inchiderea şedinţei prin presidiu.

Preşmer, în 11 Faur 1896.

Gregoriu Ludu, preşedinte. Irodion Frateş, secretar.

Literatură.

„Biblioteca Şaraga". Scim, că sub acest titlu librăria Şaraga din Iaşī a început sĕ scótă o colecţiune *eftină*, costând numai 25 banī (13 cr.) volumul, din scrierile cele mai de frunte ale autorilor celebri streinī, precum şi producţiunile cele mai meritóse ale autorilor noştri. Cea mai nouĕ scriere apărută este renumita scriere a lui G. *Renard*: **„Este omul liber?"** Teoria fatalismului, determinismului şi liberului arbitriu. Traducere de *St. Crăciun*. Opul a apărut în 2 volume cu 217 pagine.

*

Ḑilele trecute a apărut Nr. 17 din anul al doilea al revistei ilustrate pentru familie „Vatra" având următorul sumar: Dragoste învrăjbită, poesie de G. Coşbuc; Dela ţéră, schiţă de Maria Băiulescu; Serenadă, de S. Cujbă; Note de călĕtorie (urmare) de Neculai Iorga; Pastel de Maria Cunţianu; Virtutea Luciei, de Dimcion; Nora (dramă în trei acte) de Henrik Ibsen (urmare şi sfirşit), tr. de B. Marian; Décă-a fi, poesie de I. Voicu; Ingroparea ómenilor de vii, de P. Lerescu; Primejdie (snóvă), de Dum. Stăncescu; Cugetărī, de * * *; Bucătăresa se mărită (de Anton Tschechow), trad. de Has; Tată, de Björnstyerne Björnson, trad. de G. Ramură; Stupul ţiganului (snóvă), de Breb; Fel de fel, de * * *. Ilustraţiile: Zîna munţilor; Mórtea Virginiei; Casa de Cărţī; Despărţirea miresei de mamă-sa; Lupta pe viéţă şi pe mórte.

DIVERSE.

De când se folosesc porumbii de poştă? Obiceiul acesta esistă de pe timpul Grecilor, adecă e mai vechiu decât cu 1000 de anī înainte de Christos. Aşa de esemplu, se ḑice, că Taurosthenes, după ce a eşit învingĕtor în jocurile olimpice, încă în aceeaşī ḑi a făcut cunoscută învingerea sa tătâne-sĕu în Aegina, trimiţĕnd un porumb de-ale căruia picióre a legat, ca semn de învingere, o panlică purpuriă.

Primul roman. Mis Brougton Rhoda, renumita scriitóre englesă, istorisesce următorul cas interesant: Pe când ea, (Rhoda) era numai de 17 anī, un unchiu al ei veni odată în casa părinţilor sĕi la o visită. Conversând despre mai multe lucrurī, veni vorba şi despre literatură. Unchiul ḑise către mama fetei: Am la mine o carte, care a apărut acum de curênd şi e intitulată: *„In locuinţa preotului sătén"*. Décă voeşcī, ţi-o pot da s'o cetescī, căcī o am la mine, dér sĕ n'o daī şi tinerei Rhoda, pentru-că nu e pentru fete tinere ca ea. Mama fetei luă cartea şi o ceti — „Şi cum e?" întrebă tînĕra Rhoda. — „Fórte frumósă", rĕspunse mama, „dér unchiul tĕu are dreptate, că nu o poţī cetī şi tu, căcī într'adevĕr, nu e pentru fete tinere". Tînĕra Rhoda îmbrăţişă atuncī pe mamă-sa şi ḑise: „Mamă dragă, nu mĕ opri sĕ o cetesc, pentru-că *eu însă-mī am scris'o!*" Se póte închipui, ce mirare cuprinse pe mama fetei, când află, că romanul din vorbă e scris de fiica ei.

Drepturile femeilor din Hindostan. Femeile din Hindostan au şi ele dreptul lor scris în carte, negru pe alb. Şépte femei înţelepte au compus acest codice de legī. După codicele acesta toţī ómenii sunt împărţiţī în trei clase, şi anume: în clasa primă sunt numĕraţī acei bărbaţī, carī pot susţinea o femeiă după tóte recerinţele. In clasa a doua aceia, carī nu numai ei se îngrijesc de întreţinerea casei, ci şi femeia. Acī însĕ femeia nu póte face nicī o pretensiune, dér décă se întêmplă, ca sĕ o bată bărbatul, atuncī şi ea are dreptul de-a da în bărbat, ba mai póte încă sĕ-i smulgă şi păr din barbă. Mai mare libertate au femeile din clasa a treia, numită şi „hulpul-hupla". Femeile din clasa acésta pot lipsi din casă până la 10 ḑile, fără ca bărbaţiī sĕ aibă cât mai puţin dreptul de a-o întreba, că unde au fost?

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

---

tun mai mare. Décă însĕ voiesc sĕ facă asalt, poftim, sĕ vină! Le voiu arăta eu mâne, taică părinte, ce disposiţiunī am luat contra unui eventual asalt. In tot locul stau legaţī pe vêrful fortificaţiilor butucī; aceştia pot fi deslegaţī în fiă-care moment şi se rostogolesc asupra asaltatorilor. Poftim, sĕ vină! Tinĕrul rege prusian are încă sĕ-şī spargă capul de fortăréţa Brieg! Când armata, care vine întru ajutor, va fi aprópe, voi da şi eu năvală din fortăréţă, şi duşmanul se va trezi între două focurī. Dér acum, cinstite părinte, sĕ ne gândim şi la mâncare. Etă aci sosesce".

Uşa se deschise, şi două femei aduceau pe mânī mai multe tăiere cu diferite bucate. Călugărul se spăriă fórte tare, când în persóna uneia dintre servitóre recunoscu pe Eva Köhling.

Şi fata recunoscu numai decât pe amantul ei necredincios, cu tóte că era travestit, deóre-ce scose un ţipet uşor şi era aprópe sĕ scape din mânī fărfuria cu bucate. In proximul moment însĕ se reculese şi Zander observă fórte bine în ochii ei espresiunea mâniei şi a urei. El ceti din privirea ei o ameninţare mută, dér cu atât mai îngrozitóre, de óre-ce Eva Köhling de sigur îndată presimţise, că el se travestise numai pentru de-a juca pe spionul.

Acum decī sórtea lui zăcea în mâna femeii, pe care a măhnit'o şi ofensat'o în gradul cel mai mare! Gândul acesta îi trecu lui Zander ca fulgerul prin minte. Incă odată observă el privirea Evei, când acésta eşi din odaiă, şi din nou vĕḑu espresiunea ameninţătóre în ochii ei. Nu mai încăpea nicī o îndoială, el era perdut!

— „Poftim, ia din bucate, părinte!" îl îmbiă prinţul Piccolomini. „Indestuleştete cu mâncarea frugală pe care ţi-o pot oferi. Nepóta mea, dómna de Schulenburg, deja s'a culcat, decī nu avem alt-ceva, decât numai ce pot pregăti servitórele. Pentru aceea însĕ vei fi despăgubit mâne!"

— „Eu de-altmintrelea avusem intenţiunea, sĕ plec imediat" ḑise Zander, „voiam sĕ trec încă astăḑī printre anteposturile prusiane. Misiunea mea la Alteţa Ta am împlinit'o, şi a-şī voi acum sĕ raportez asupra ei contelui Neipperg. Cred, că mĕ aşteptă cu nedumerire".

— „Nicī vorbă nu póte fi despre acésta, venerabile părinte! Aşī fi un tiran, décă te-aş lăsa sĕ plecī îndĕrĕt în starea acésta de obosélă. Nu, vei rĕmâné până mâne séra. Dormī bine şi-ţī adună puterī pentru greutăţile, ce mai ai sĕ întempinī. Mi-ai adus epistóla contelui Neipperg, şi acesta e lucrul principal! Mâne îţī voiu arăta fortificaţiunile, pentru-ca sĕ-i poţī comunica contelui mĕsurile ce le-am luat pentru apărare. Sĕ golim un pahar! Eşti óspele meu până mâne-séră".

Ast-fel nu mai esista nicī o mântuire! Zander zăcea în cursă, şi era dat pe viéţă şi mórte în mânile amantei sale de odinióră şi acum duşmanei sale de mórte.

(Va urma).

Cursul pieței Brașov.

Din 26 Februarie 1896.

Banonote rom.	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Argint român.	Cump.	9.46	Vênd.	9.51
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.52	Vênd.	9.55
Galbenĭ	Cump.	5.46	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	157.½	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.60	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Februarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de corône ung. 4%	99.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	123.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.90
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	154.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	142.50
Renta de hârtie austr.	100 90
Renta de argint austr.	100.95
Renta de aur austr.	121.95
Losurĭ din 860	147.40
Acții de ale Băncei austro-ungară.	995.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	419 50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	379.75

CONVOCARE.

Domnii membrii ai societății de împrumut și păstrare „AURORA“ sunt învitațĭ a participa la adunarea generală a XXII, care va avea loc Duminecă în 15 Martie 1896 la 10 óre a. m. în sala școlei fundaționale populare superióre din Năsĕud.

Ordinea ḑilei:

1. Raportul direcțiunei și a comisiunei censuratóre.
2. Statorirea bilanțului pro anul 1896, distribuirea profitului și darea absolutorului pentru anul de gestiune espirat.
3. Alegerea alor doi membri în consiliul administrativ.
4. Alegerea comisiunei censuratóre.
5. Propunerile consiliului administrativ, și eventual alte propunerĭ însinuate în sensul statutului.

Năsĕud, 15 Februarie 1896. **Direcțiunea.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.